

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต

โชฎีก โขติกำจร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

บทคัดย่อ

การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย ปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายออกมาใช้บังคับเป็นการเฉพาะ ไม่มีหน่วยงานของรัฐเข้ามารับผิดชอบในการควบคุมดูแลอย่างชัดเจน เป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจเหล่านี้สามารถดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตได้อย่างเสรี ซึ่งการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นการประกอบธุรกิจในด้านสินเชื่อที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญต่อสังคมของประเทศ ในปัจจุบันแม้ว่าจะมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้บริการบัตรเครดิต รวมทั้งกำหนดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่างๆ แต่พบว่ายังไม่มีความเข้มงวดทำให้ผู้ประกอบการทางด้านบัตรเครดิตบางราย ไม่ปฏิบัติตามก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเอาเปรียบผู้บริโภค หากไม่มีกฎหมายหรือ องค์กรเฉพาะขึ้นมาควบคุมให้เป็นไปในแนวทางหรือบรรทัดฐานเดียวกันหรือให้มีมาตรฐานเดียวกัน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม จึงก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้และการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต จากการศึกษาสามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาอันเกิดจากการขยายตัวของธุรกิจบัตรเครดิตที่ขาดมาตรการควบคุม
2. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียกผลตอบแทนสูงเกินสมควร และการคิดดอกเบี้ยค้างชำระ เบี้ยปรับ ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่มีความซ้ำซ้อน ในสัญญาบัตรเครดิต
3. ปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดทางกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน กับช่องทางหลีกเลี่ยงของผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตต่อการคุ้มครองผู้บริโภคบัตรเครดิต
4. ปัญหาเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของสัญญาบัตรเครดิตและการนำหลักกฎหมายมาปรับและบังคับใช้กับสัญญาบัตรเครดิตยังไม่มีความชัดเจนแน่นอน
5. ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายต่อการให้ความคุ้มครองผู้ใช้บัตรเครดิต
6. ปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจอันเกิดจากการใช้บัตรเครดิตที่ขาดการควบคุม

จากการศึกษาปัญหาดังกล่าวพบว่ามาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมและยังไม่เพียงพอที่จะให้ความคุ้มครองผู้ใช้บัตรเครดิตซึ่งเป็นผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการแข่งขัน ผู้เขียนจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายเฉพาะขึ้นมาบังคับใช้กับบัตรเครดิตโดยตรง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้โดยมีเนื้อหาสาระทั้งหมดอยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันที่มีเนื้อหาสาระสำคัญดังต่อไปนี้

บทคัดย่อ

1. เพื่อให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบัตรเครดิต จึงต้องมืองค์กรหรือหน่วยงานทางภาครัฐเข้ามาควบคุมดูแลการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตให้ชัดเจน โดยให้มีกฎหมายรองรับถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว โดยให้มีอำนาจควบคุมดูแลผู้ประกอบการบัตรเครดิต ทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายและผู้ประกอบการบัตรเครดิตที่เป็นบริษัทหรือห้างร้านต่างๆ โดยให้อยู่ภายใต้อำนาจและกฎหมายเดียวกัน

2. ต้องบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจบัตรเครดิตขึ้นมาเป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อมาควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต ทั้งนี้โดยอาจเป็นการบัญญัติไว้เป็นเอกเทศสัญลักษณ์หนึ่ง ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือตราขึ้นมาใหม่เป็นพระราชบัญญัติบัตรเครดิต เพื่อให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็นดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีบทบัญญัติที่กำหนดในเรื่องรูปแบบของข้อตกลงการใช้บัตรเครดิตที่ต้องมีมาตรฐานและเป็นธรรม บัญญัติถึงสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สัญญาที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลา การฟ้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องตามสัญญาบัตรเครดิต

2.2 บัญญัติถึงข้อกำหนดในเรื่องการคิดดอกเบี้ย เบี้ยปรับ ค่าธรรมเนียม ตามความเป็นจริงที่มีอยู่ในปัจจุบัน รูปแบบการเรียกดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม โดยสมควรต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ เมื่อรวมคำนวณแล้วต้องไม่เกินจำนวนที่กำหนดซึ่งจำนวนเท่าใดนั้นให้ถือปฏิบัติเป็นอัตราเดียวกัน อันจะทำให้ผู้ออกบัตรไม่สามารถแสวงหาประโยชน์จากผู้ถือบัตรได้อีกต่อไป

LEGAL PROBLEMS ON CREDIT CARD BUSINESS

CHODUCK CHOTIKUMJORN

SRIPATUM UNIVERSITY CHONBURI CAMPUS

ABSTRACT

The legislation on credit card business in Thailand in the present has not been specifically enacted for the enforcement and no any government agencies to take the clear responsibility in controlling it. As the result, these business operators are able to freely engage in the credit card business which is the engagement on the credit that is considered as very critical to the country's economic and social systems. Although the Bank of Thailand has currently announced the standards relating to the service of credit cards, including the interest rates, fees and expenses, no status are found to enforce some credit card business operators who fail to act in compliance with the regulations, causing the consumers to be taken advantage of. If no such law or specific organization or agency is established to control the said business to be in the same way, guidelines or standard, it would have caused the severe problems to the country's economy and society. There are questions about legal problems on the application and the conduct of the credit card business. Based on the study, the problems can be concluded as follows:

1. The problems occurred as the result of the uncontrolled measures on the credit card business expansion.
2. The problem of too much demand on the profit return, the calculation of accrued interest rates, penalty, service charges and fees or expenses that are seemed to be complicated in the credit card contract.
3. Problems on the legal restrictions currently enforced and the means of avoidance of the credit card business operators against the consumers.
4. Problems on the uncertained and unclear legal status of the credit card contract and the enforcement of the law against the credit card contract.
5. Problem on the law enforcement against the credit card users protection.
6. Problem on the economic effects resulted from the uncontrolled credit card application.

ABSTRACT

According to the study the problems are found to be the legal measures currently enforced has not had the adequate coverage to provide the fair protection against the consumers and the equal and fair competition for the credit card business operators. The author agrees that it is necessary for the specific legislation to be enacted to directly enforce against the credit cards for the using convenience with the essential statements in the same text of law as follows :

1. To have the host available for taking responsibility about the credit card job, there must be any Government organizations or agencies to clearly in charge of the credit card business with the legislation to back up the said organizations' or agencies' responsibility and authority. They will be responsible and authorized to supervise and take control of the credit card business operators, both the lawfully licensed commercial banks and the non-bank credit card business operators, to be under the same authority and law.

2. The credit card business legislation must be enacted as the specific law to control and enforce the credit card business engagement. The enactment would be made separately as a certain type of contract in the Civil and Commercial Code or re-enacted as the Credit Card Act for the appropriateness and fairness. The necessary rules can be as follows :

2.1 The provisions should be available as the requirement on the patterns of agreement for standard and fair credit card application, to provide the rights and duties on the liability of the related parties, the period of remedial actions based on the right of claim in the credit card contract.

2.2 The provisions should be available as the requirement on the calculation of interest rates, penalty, fees actually existed in the present, the formation of the loan interest demand which the rates of interests, penalty, fees and service charge calculated altogether must not be exceeding the required amounts, whatever should be in the same rates and that the credit card issuers could no longer seek any interests out of the credit card holders.

ความนำ

ในการดำเนินธุรกิจการค้า นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีวิวัฒนาการเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก โดยในอดีต การติดต่อค้าขายมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าโดยอยู่ในรูปแบบของสิ่งของที่มีค่า ต่อมาได้วิวัฒนาการมาใช้สื่อกลางในรูปแบบของเงิน อันได้แก่ เหรียญ หรือธนบัตรในการติดต่อซื้อขายหรือชำระราคาสินค้าระหว่างกัน ต่อมาได้มีการคิดค้นสิ่งที่มีคุณสมบัติคล้ายกับเงินตรามาใช้ในการชำระหนี้แทนเงินสด ด้วยเหตุผลที่ดีกว่าหลายๆ ประการ อันแต่แก่ความสะดวก ความปลอดภัย การมีสภาพคล่อง สิ่งที่ได้พัฒนาขึ้นใช้แทนเงินสดดังกล่าวเรียกว่า “บัตรเครดิต” โดยหลังทศวรรษที่ 20 ได้มีบัตรเครดิตใบแรกของโลกเกิดขึ้นชื่อว่า “บัตรไดเนอร์สคลับ” ในประเทศอังกฤษและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมาในประเทศต่างๆ ปัจจุบันในประเทศไทยนิยมการใช้บัตรเครดิตกันอย่างแพร่หลาย โดยประชาชนผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในการเข้ามาเป็นสมาชิกบัตรเครดิตกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่เดิมผู้ถือบัตรเครดิตในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำธุรกิจและท่องเที่ยวในประเทศไทย ต่อมาเมื่อประเทศไทยสามารถออกบัตรเครดิตได้เอง ทำให้การขยายตัวของการใช้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นเครื่องมือทางการเงินที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นธุรกิจประเภทการให้บริการด้านเครดิตหรือเป็นการให้สินเชื่อประเภทหนึ่ง ที่ผู้ประกอบการบัตรเครดิตได้ออกเงินทวงจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ของสมาชิกบัตรเครดิตแทนสมาชิก ผู้ถือบัตรเครดิตไปก่อนแล้ว จึงเรียกเก็บเงินจากสมาชิกคืนในภายหลัง โดยปัจจุบันการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสามารถให้บริการแก่สมาชิกบัตรเครดิตโดยการออกเงินทวงจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่สมาชิกบัตรเครดิตเพื่อชำระราคาสินค้าและบริการ รวมทั้งการให้บริการเบิกถอนเงินสดทำให้ธุรกิจบัตรเครดิตกลายเป็นธุรกรรมทางการเงินที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ผู้ประกอบการร้านค้า ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในระบบบัตรเครดิตดังกล่าว การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย ปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ มาใช้ในการติดต่อสื่อสาร ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วและคล่องตัว และมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในธุรกิจบัตรเครดิตของสถาบันทางการเงิน โดยพบว่าปัจจุบันมีการแข่งขันกัน ลักษณะการปล่อยสินเชื่อผ่านบัตรเครดิต โดยไม่ต้องมีการค้ำประกัน เพื่อแย่งส่วนแบ่งตลาดผู้บริโภคหรือผู้ใช้บัตรเครดิตของตนให้มากที่สุด ทำให้เกิดการใช้จ่ายภายในประเทศเพื่อฟื้นฟู ทำให้เกิดภาระหนี้สินส่วนบุคคลเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพของปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้บัตรเครดิตและการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต
2. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการ แนวคิด ความหมาย ของบัตรเครดิต การประกอบธุรกิจบัตรเครดิต และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิต และการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต

3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้บัตรเครดิตและการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้บัตรเครดิต
5. เพื่อศึกษาค้นหามาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมกำกับหรือดูแลการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต และเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคอันเกิดจากการใช้บัตรเครดิตให้ได้รับความเป็นธรรม

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจุบันธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายออกมาใช้บังคับเป็นการเฉพาะ อีกทั้งยังไม่มีหน่วยงานของรัฐเข้ามารับผิดชอบในการควบคุมดูแลอย่างชัดเจน เป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจเหล่านี้สามารถดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตได้อย่างเสรี ซึ่งการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นการประกอบธุรกิจในด้านสินเชื่อที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญต่อสังคมของประเทศ หากไม่มีกฎหมายหรือองค์กรเฉพาะขึ้นมาควบคุมให้เป็นไปในแนวทางหรือบรรทัดฐานเดียวกันหรือให้มีมาตรฐานเดียวกัน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม ควรมีกฎหมายและแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบัตรเครดิตให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการศึกษา

ใช้วิธีการค้นคว้าและวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษา รวบรวมและค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น บทความทางวิชาการ ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และตัวบทกฎหมาย โดยนำมาเรียบเรียงให้เป็นระบบ

ผลการวิจัย

ปัจจุบันประชาชนต่างนิยมใช้บัตรเครดิตกันอย่างแพร่หลายซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างประกอบ และการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทยก็กำลังเป็นที่นิยมของนักลงทุน เนื่องจากมีผลตอบแทนสูง แต่ปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายออกมาใช้บังคับเป็นการเฉพาะ อีกทั้งยังไม่มีหน่วยงานของรัฐเข้ามารับผิดชอบในการควบคุมดูแลธุรกิจบัตรเครดิตอย่างชัดเจนเป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจเหล่านี้สามารถดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตได้อย่างเสรีและเนื่องจากการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นการประกอบธุรกิจในด้านสินเชื่อซึ่งจะมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญต่อสังคมของประเทศ หากไม่มีกฎหมายหรือองค์กรเฉพาะขึ้นมาควบคุมให้เป็นไปในแนวทางหรือให้มีมาตรฐานเดียวกันย่อมก่อให้เกิดปัญหาทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคมตามมาหลายอย่างดังต่อไปนี้

1. กรณีปัญหาอันเกิดจากการการขยายตัวของธุรกิจบัตรเครดิตที่ขาดมาตรการควบคุมชี้ให้เห็นว่ามีผู้บริโภคใช้จ่ายเงินผ่านบัตรเครดิตมากขึ้น และในจำนวนนี้บางรายไม่สามารถชำระอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมที่สูงของการใช้จ่ายผ่านบัตร ทำให้เกิดภาวะหนี้ท่วมตัว จนท้ายที่สุดก็ต้องตกอยู่ในสภาพบุคคลล้มละลาย เนื่องจากการใช้บัตรเครดิตก็คือการนำเงินในอนาคตมาใช้ก่อนแล้วค่อยชำระคืนในภายหลัง และที่สำคัญยังไม่หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่มีสภาพบังคับให้มีมาตรฐานเดียวกัน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียกผลตอบแทนสูงเกินสมควร และการคิดดอกเบี้ยค้างชำระเบี้ยปรับค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่มีความซ้ำซ้อน ในสัญญาบัตรเครดิตซึ่งมีการคิดอัตราดอกเบี้ยและเบี้ยปรับในอัตราที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์มาก ซึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่อาจออกกระเบียบควบคุมได้ และทางธนาคารแห่งประเทศไทยกำลังพิจารณาดำเนินการร่างกฎหมาย พระราชบัญญัติธุรกิจการเงินฉบับใหม่ เพื่อให้สามารถดำเนินการดูแลปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภคจากทุกฝ่ายได้บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน

3. ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายต่อการให้ความคุ้มครองผู้ใช้บัตรเครดิตซึ่งเป็นการสร้างภาระขั้นตอนยุ่งยาก เสียทั้งเวลาทั้งค่าใช้จ่ายอีกทั้งผู้บริโภคมีทุนทรัพย์และความรู้น้อยจึงไม่อาจที่จะไปขอความยุติธรรมจากศาลได้ ซึ่งต่างจากบริษัทหรือสถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเหล่านั้นที่มีความพร้อมทั้งทุนทรัพย์ บุคคลกรฝ่ายกฎหมายที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในคดีไว้โดยเฉพาะ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้บริโภคส่วนใหญ่จึงยังเลือกที่จะให้เอาเปรียบมากกว่าที่จะเรียกร้องหาความยุติธรรมจากศาล เพราะไม่มีปัจจัยช่วยเหลือทางด้านเงินทุนที่จะไปเรียกร้องความยุติธรรมจากศาลประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคหลายฉบับ แต่ยังไม่มีกฎหมายฉบับใดที่ออกมาใช้บังคับแก่กรณีของธุรกิจบัตรเครดิตโดยตรง ซึ่งแต่ละฉบับมีมาตรการ หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขแตกต่างกันไป

4. ปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดทางกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน กับการหลีกเลี่ยงของผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตต่อการคุ้มครองผู้บริโภคบัตรเครดิต ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์บางรายยังคงคิดดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมกันแล้วสูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จากการทำมาตรการทางกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันยังมีข้อจำกัด และยังไม่มียกเว้นกฎหมายว่าด้วยธุรกิจบัตรเครดิต โดยเฉพาะที่จะนำมาใช้บังคับใช้ จึงทำให้เกิดช่องทางหลีกเลี่ยงกฎหมายของผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตหรือสถาบันการเงินบางรายที่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายนี้แสวงหาประโยชน์ หรือผลกำไรจากผู้บริโภคจนเกินสมควร

ข้อเสนอแนะ

มาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมและยังไม่เพียงพอที่จะให้ความคุ้มครองผู้ใช้บัตรเครดิตซึ่งเป็นผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการแข่งขัน จึงเห็นว่ามีควมจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายเฉพาะขึ้นมามบังคับใช้

กับบัตรเครดิตโดยตรง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้ โดยมีเนื้อหาสาระทั้งหมดอยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันที่มีเนื้อหาสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานบัตรเครดิต

จึงต้องมีองค์กรหรือหน่วยงานทางภาครัฐเข้ามาควบคุมดูแลการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตให้ชัดเจน โดยให้มีกฎหมายรองรับถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว โดยให้มีอำนาจควบคุมดูแลผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิต ทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายและผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตที่เป็นบริษัทหรือห้างร้านต่างๆ โดยให้อยู่ภายใต้อำนาจและกฎหมายเดียวกัน โดยการออกกฎหมายให้มีคณะกรรมการกลางขึ้นมาทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและการให้บริการบัตรเครดิตเพื่อป้องกันปัญหาการเอาเปรียบผู้บริโภคและปัญหาการใช้บริการบัตรเครดิตที่ขาดการควบคุม

2. ต้องบัญญัติกฎหมายเกี่ยวธุรกิจบัตรเครดิตขึ้นมา

เป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อมาควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต ทั้งนี้โดยอาจเป็นการบัญญัติไว้เป็นเอกเทศสัญญาลักษณะหนึ่ง ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือตราขึ้นมาใหม่เป็นพระราชบัญญัติบัตรเครดิต เพื่อให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็นดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีบทบัญญัติที่กำหนดในเรื่องรูปแบบของข้อตกลงการใช้บัตรเครดิตที่ต้องมีมาตรฐานและเป็นธรรม บัญญัติถึงสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของคู่สัญญาที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฟ้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องตามสัญญาบัตรเครดิต

2.2 บัญญัติถึงข้อกำหนดในเรื่องการคิดดอกเบี้ย เบี้ยปรับ ค่าธรรมเนียม ตามความเป็นจริงที่มีอยู่ในปัจจุบัน รูปแบบการเรียกดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม โดยสมควรต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ เมื่อรวมคำนวณแล้วต้องไม่เกินจำนวนที่กำหนดซึ่งจำนวนเท่าใดนั้นให้ถือปฏิบัติเป็นอัตราเดียวกัน ทำให้ผู้ออกบัตรไม่สามารถแสวงหาประโยชน์จากผู้ถือบัตรได้อีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลชัย รัตนสกาวงศ์. (2545). *กฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จนิษฐ คันธสมบุญ. (2533). *การทุจริตโดยใช้บัตรเครดิต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัสศรี จริยานุกูล. (2533). *มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมบัตรเครดิต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติ ดิงศภัทย์. (2523). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 มาตรา 354 ถึง 452 ว่าด้วยมูลแห่งหนี้* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- คาราพร ธีรวัฒน์. (2542). *กฎหมายสัญญาสถานะใหม่ของสัญญาในปัจจุบันและปัญหาข้อสัญญาไม่เป็นธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา ชินวงศ์. (2530). *ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับบัตรเครดิต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีรพันธุ์ เปรมภูติ. (2539). *ประกันภัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วารี พงษ์เวช. (2522). *พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยว่าด้วยเศรษฐศาสตร์การธนาคารและธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- วิทยากร เชียงกุล. (2540). *พจนานุกรมศัพท์เศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีระพงษ์ บุญโญภาส. (2544). *อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2542). *พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรเชษฐ ชีรวินิจ. (2544). *กฎหมายบัตรเครดิต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์นายร้อยตำรวจ.
- อรรถพร กระเจายวงศ์. (2533). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถือบัตรเครดิต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- อุกฤษ มงคลนาวิน. (2519). *คำอธิบายกฎหมายแพ่งเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายโชฎีก โขติกำจร
วัน เดือน ปีเกิด	4 เมษายน พ.ศ.2505
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	77/6 หมู่ 6 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2535-2541	ผู้จัดการบริษัท วิ.ซี.เฮ้าซิ่งค์ โปรดักส์ จำกัด
พ.ศ. 2536-ปัจจุบัน	ทนายความ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมายอาชวินท์
วุฒิการศึกษา	
พ.ศ.2531	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง